

Europa je trenutno na povijesnoj prekretnici. Mi ćemo prevladati izazove koji su pred nama samo ukoliko se svi političari, građani, zaposlenici i poslodavci uspijemo ujediniti s novim zajedničkim ciljem definiranim potrebama sadašnjeg vremena. Nažalost, financijska kriza, koja je rezultat nedostataka u radu

i nadzoru naših financijskih institucija, još je uvijek prisutna. Za ključnu prekretnicu, Europska unija mora djelovati odlučno i zajednički. Ova kriza, čiji uzroci dolaze s druge strane Atlantika, pogodila je Europu više nego i jednu drugu regiju svijeta otkrivajući tako strukturne slabosti europskog

gospodarstva koje su davno prije dijagnosticirane, ali prečesto ignorirane. Prema tome, kriza je poziv na buđenje za Europu, da odgovori na promjenu globalnog poretkta. Uz sve transformacije, poredak koji se pojavljuje rezultirat će novim pobjednicima i gubitnicima. Ukoliko Europa ne želi biti među gubitnicima mora se

otvoriti i krenuti s ambicioznim dugoročnim programom reforme sljedećih dvadeset godina. Čelnici Europske unije moraju nastaviti s usvajanjem mjera da bi prevladali sadašnju krizu, ali one moraju biti povezane sa sredstvima i dugoročnim reformama koje Unija treba. Da bi potpuno izašli iz krize moramo nastaviti

s poticajnim mjerama sve dok naše gospodarstvo može funkcionirati samo. Ukoliko se prerano smanji potrošnja, naš oporavak može stagnirati. Naš prioritet mora ostati stvaranje radnih mesta i rast. One zemlje članice koje si više ne mogu priuštiti potrošnju, radi skupih mjera spašavanja, povećanja socijalnih

troškova i smanjenja izvora prihoda, morat će se osloniti na Europsku uniju i ostale zemlje članice koje će postaviti uvjete za gospodarski oporavak. Ukoliko Europska unija želi izbjegći ponovljenu krizu, mora hitno provesti reforme koje se tiču funkcioniranja i nadzora naših financijskih institucija. Danas

su te financijske institucije promijenile neke aktivnosti koje su dovele do krize, osim značajnog smanjenja kreditiranja. Europljani će trebati visoko konkurentno i održivo socijalno tržišno gospodarstvo da bi postigli socijalnu koheziju. Ljudski kapital je ključni strategijski instrument za osiguranje uspjeha

u globalnom gospodarstvu. Pa ipak, Europa je izgubila značajno mjesto u utrci za ljudski kapital. Sustizanje će zahtijevati koordinirani napor. Zemlje članice moraju mobilizirati izvore za koje su se složile da će investirati u istraživanje i razvoj, uz pomoć privatnog sektora i reformirati sve aspekte obrazovanja

uključujući i stručno usavršavanje. Europljani se moraju uhvatiti u koštac s demografskim izazovom. Ukoliko se ne provedu hitne mjere, naša će sve starija društva uzrokovati neodrživ pritisak na naše mirovinske, zdravstvene i socijalne sustave i potkopati našu gospodarsku konkurentnost. Prioritetne mjere moraju

uključivati povećanje udjela žena na radnim mjestima, osigurati bolji odnos rada i življenja, promijeniti shvaćanje mirovine kao prava, a ne kao obveze i razviti jaču proaktivnu useljeničku politiku u službi naših demografskih potreba i potreba tržišta rada. Naši građani žele da Europska unija služi njihovim

interesima, i prema tome očekuju da su njihova socijalna, građanska, obiteljska i radnička prava zajamčena gdjegod se nađu unutar Unije. Jamčeći mobilnost socijalnih prava Unija će postati značajnija svojim građanima. Sve to zahtjeva dogovor između europskih institucija i gospodarskih i socijalnih čimbenika i

između različitih razina vlasti, nacionalnih, regionalnih i lokalnih. Iznad svega, situacija zahtjeva čvrsto političko vodstvo, oblik vodstva obilježen sposobnošću podržavanja iskrenog i plodonosnog dijaloga s građanima i vladavinom s naglaskom na partnerstvo. Osiguravanje podrške našim građanima bit će bitno,

ne samo Uniji da se odupre socijalnom i gospodarskom udaru krize, nego da poduzme potrebne strukturne reforme kako bi se pojavila u budućnosti još jača. Europska unija znači više od zajedničkog tržišta. Ona je također skup vrijednosti. S podrškom građana Europe, Europska unija može provoditi napore prema rješavanju

glavnih globalnih izazova. Suočeni s krizom koju oni nisu stvorili, naši građani će samo obnoviti vjeru u europski projekt, ukoliko su njihovi čelnici iskreni u svezi razmjera budućih izazova i ukoliko su pozvani da učine napore slične onima koji su donijeli prosperitet Evropi nakon Drugog svjetskog rata. Od kraja

hladnog rata brzina i razmjer promjena oduzima dah. U zadnjih dvadeset godina ništa nije ostalo netaknuto. Način na koji radimo, trošimo, putujemo, kako se odnosimo jedni prema drugima, suosjećamo, stvari kojih se bojimo, sve se promijenilo. Većina tih promjena uhvatila nas je nespremne. Globalna finansijska

kriza je samo zadnja u nizu događaja koji su potresli naša uvjerenja i sistem vjerovanja. Po prvi put u novijoj europskoj povijesti pojavio se sveopći strah da će današnja djeca biti siromašnija od generacije njihovih roditelja. Danas živimo u doba nesigurnosti. Ta situacija postavlja Europskoj uniji jedinstven

izazov. Tijekom većine europske povijesti stvorena je unutarnja stabilnost, mir, demokracija, te prosperitet na pola kontinenta nakon Drugog svjetskog rata. Vremenom, priključila se i druga polovica Europe kroz proces političke i gospodarske integracije. Ti uspjesi osigurali su Europskoj uniji da postane svjetska

najveća gospodarska sila, što uključuje jedinstveno tržište i valutu. I sada, europski građani sve su bliži složenijoj i neizvjesnijoj budućnosti, a bez zajedničkog cilja, što je bila značajka poratnih godina. Postignuća Europske unije bila su usredotočena prema vlastitom dijelu svijeta. Tijekom brojnih

integracija Europa je ostala relativno stabilna. Danas situacija nije bitno drugačija. Nagle promjene se događaju po cijelom svijetu. U sljedećih dvadeset godina, ne samo da će biti nekoliko središta moći, nego će i svjetsko središte biti novo i premješteno u Aziju i na jug, prema novim javnim i privatnim

čimbenicima prema transnacionalnim institucijama. Izazovi s kojima je Europa danas suočena proizlaze koliko od razvoja izvan svojih granica toliko i od bojažljivosti Europske unije da odgovori na njih. Unija treba osigurati svoju budućnost, trebat će prilagoditi svoje ciljeve i politiku da bi se uhvatila u

koštarac s brzo mijenjajućim svijetom. Ako je dvadeset proteklih godina bilo turbulentno, izgleda da će slijedećih dvadeset biti još više uznemirujuće. Pojavljuje se novi svijet gdje se moć sve više širi i internacionalna dinamika je sve složenija. Sa sporijim rastom od konkurenциje, udio Europske unije u globalnom

bogatstvu neizbjježno opada. Ljudski kapital Europske unije je dugo podupirao gospodarstvo najnovijim inovacijama i kreativnošću. Ali sada druge regije kreću prema visokim ulaganjima u istraživanja, tehnološki razvoj i inovacije. Do 2030. očekuje se da će Azija biti na čelu znanstvenog i

tehnološkog razvoja, proizvodeći visoko vrijedna dobra sposobna da transformiraju proizvodnju i opću kvalitetu života. Sve se to odvija u pozadini brzih društvenih promjena u našim zemljama. U sve starijem društvu sa skoro dvostruko više ljudi preko 65 godina starosti prema jednom radniku, zemlje članice Europske

unije morat će učiniti znatne napore da financiraju razne oblike društvene potpore i zadrže starije ljude na radnim mjestima. Pošto domaća opskrba radne snage opada, Europa će morati privući više radnika migranata, s posljedicama po naše snalaženje s društvenom integracijom. Konačno, tehnološka i komunikacijska

revolucija mijenja i naše privatne i profesionalne odnose, namećući nove oblike života i rada s kojima se mnogi teško nose. Kriza je istaknula strukturalne slabosti europskog gospodarstva: niža produktivnost, nezaposlenost, neadekvatna fleksibilnost tržišta rada, zastarjele vještine i nedovoljan porast. U isto

vrijeme, blaži udarac krize u nekim zemljama poput Kine ili Indije i njihov puno brži oporavak doveo je da mnogi puno blaže gledaju na ubrzane promjene koje su utjecale na svjetsko gospodarstvo. Danas postoji zabrinutost da će gospodarstva koja se pojavljuju možda ostvariti svoj puni gospodarski potencijal

iskorištavajući prednost europske strukturalne slabosti. Zapravo, sadašnji pomaci u ekonomskim ishodima mogu biti obostrano djelotvorni, dovodeći do povećanja investicija, trgovine i potrošnje s obje strane. Ali, Europska unija ne može prepostaviti da će rast ostalih neophodno rezultirati dobitkom

za sve. Ukoliko se Europska unija ne prilagodi potrebama globalnog gospodarstva, postoji realna opasnost da europski relativni pad postane apsolutni. Prihvatanje globalne ambicije ne bi trebalo negativno utjecati na unutarnje reforme, daleko od toga, vanjski utjecaji ništa ne znače bez čvrstog rasta i

unutarnje kohezije cijele Europske unije. Ali naše doba je odlučno postalo globalno, transformacija koja stvara nove pobjednike i gubitnike. Ako se ne želimo svrstati u gubitnike, moramo odmah hrabro djelovati. Izazovi s kojima smo danas suočeni različiti su od onih u prošlosti, te zahtijevaju i različita

rješenja. Bilo da je to relativan demografski i ekonomski pad, klimatske promjene ili nestaćica energenata, izazovi se mogu pravilno razumjeti i tretirati samo ukoliko su u regionalnom i globalnom kontekstu. Ovdje Europska unija kao entitet, što je nešto više od samo udruženih zemalja članica, može pokazati svoju

vrijednost. Kombinirajući više razina vlasti od globalnih do lokalnih, Europska unija ima veću moć od i jedne zemlje članice u stvaranju smjernica za 21. stoljeće. To se neće dogoditi automatski. Iako Europska unija ima neophodne strukture i sredstva, oni moraju biti iskorišteni od strane zemalja članica s

određenjem i u pravu svrhu. U osnovi, zajednički program Europske unije svodi se na dva sveobuhvatna i integrirana izazova: osiguranje održivosti našeg socijalnog i gospodarskog modela i razvijanje sredstava za podršku i obranu tog modela, skupa s našim zajedničkim vrijednostima i interesima na globalnoj

pozornici. Da bi Europska unija postala učinkovit i prosperitetni globalni čimbenik, trebat će također staviti solidarnost u središte europskog projekta. Solidarnost nije bezuvjetno pravo. Ono ovisi o individualnoj i kolektivnoj odgovornosti. Kao takva, može i mora biti prisutna u vođenju politike Europske unije te u

odnosima na svim razinama između pojedinaca i generacija te između regija i zemalja članica. Ipak, europski građani su pod snažnim pritiskom pri pronalaženju odgovora na njihove probleme u Europskoj uniji. Ako će naša misija biti zajednička, političari i građani moraju odgovarati za europski pothvat. Sama srž europske

zajednice poseban je gospodarski i socijalni model. Temeljen na ideji da gospodarski rast treba tražiti na tržištu, a u svrhu društvene dobrobiti, model ima široku javnu potporu. Pomogao je pretvoriti Europu nakon Drugog svjetskog rata u područje snažne industrije i usluga sa snažnim potencijalom zapošljavanja koji je

za uzvrat dozvolio pravedan sustav socijalne zaštite. Tako je moralan krug bio cjelovit povezujući solidarnost, odgovornost i konkurentnost. Ipak, u pozadini novih domaćih i globalnih pritisaka, taj model trebao bi biti redefiniran i prilagođen mijenjajućem kontekstu. Tijekom zadnjih dvadeset godina,

mogućnost Europske unije da stvori rast i radna mjesta, te slijedom toga poboljša životni standard, zaostaje iza svojih glavnih trgovačkih partnera. Iako su neke od zemalja članica uspjele izaći iz tog kalupa, sveopća situacija se nastavlja do današnjih dana. Otkrivajući strukturne slabosti u europskom

gospodarstvu, sadašnja finansijska i ekomska kriza pokazala se kao poziv za buđenje. Suočena s povećanjem konkurentnosti gospodarstava u razvoju koja se pojavljuju, Europska unija mora početi s hrabrim novim reformiranim programom usmjerenim ka postizanju visoke gospodarske efikasnosti. U isto vrijeme,

suglasnost koja postoji o modelu, ovisi o kontinuiranoj ravnoteži između društvenih i tržišnih elemenata. Ta ravnoteža je bila poremećena tijekom vremena s povećanjem socijalnih nejednakosti. Za neke građane Europske unije, društvena isključenost i loši uvjeti rada su i danas realnost. Rješenje tog problema nije

završetak gospodarske reforme. Naprotiv, obnovljen naglasak na povećanje gospodarske efikasnosti treba ići zajedno s novom društvenom politikom. Drugim riječima, održivost europskog gospodarskog i društvenog modela će ovisiti o našoj sposobnosti da osiguramo dinamičnu ravnotežu između gospodarskih, društvenih

i ekoloških elemenata razvoja. Snažno i globalno konkurentno gospodarstvo okarakterizirano visokom produktivnošću preduvjet je za poboljšanje životnog standarda. Gospodarski rast se sve više temelji na tehnološkim promjenama i poboljšanoj specijalizaciji u kontekstu naglaska na globalizaciji. Taj razvoj utječe na radnike

i tvrtke kao i na djelovanje tržišta i poslovanje tvrtki kroz proces strukturne promjene. Digitalizacija povećava djelokrug za outsourcing, a informacijsko komunikacijsko tehnološka revolucija može dati dovoljno prostora za rast produktivnosti u desetljećima koja dolaze. Nepotrebni pritisci na rad i tvrtke ne smiju ugušiti

rast prosperitetne i inovativne proizvodne usluge dok bi se trebalo poticati poduzetništvo i preuzimanje rizika. Mi vidimo tehnološku promjenu, globalizaciju i sve stariju populaciju kao poziv za hitne strukturne reforme s naglaskom na poboljšanje fleksibilnosti, konkurentnosti i prosperiteta. Reformiranje

tržišta rada je osnova za stvaranje više poslova i boljih poslova. Zemlje članice bi trebale imati za cilj poboljšanje triju ključnih aspekata tržišta rada: fleksibilnost i sigurnost radne snage, radnu mobilnost te kulturu i upravljanje poduzećima. Stopa sudjelovanja radne snage mora također biti povećana.

Sposobnost radne snage da se prilagodi stalnim promjenama u proizvodnji je ključan čimbenik u održavanju produktivnosti. Fleksibilnost rada treba imati ekvivalent u sigurnosti rada. U svijetu koji se brzo mijenja, nisu poslovi ti koje treba zaštititi, nego osobu koja gubi posao i to povećanjem

zapošljavanja. Za taj pristup ključna je sposobnost stjecanja i prilagodba vještina tijekom života, u spoju s uvjetima mobilnosti vještina unutar i između zemalja članica. Danas su radnicima i poduzetnicima još uvek teško dostupna i nerazumljiva pravila i odredbe koje se odnose na zapošljavanje ili pokretanje novog

posla. Ipak, birokracija ne može zakonom prestati postojati, ali ne bi trebala biti prepreka za mobilnost. Najvažnije je da bi prava socijalne sigurnosti trebala jednom i zauvijek biti spremna za primjenu među zemljama članicama. Treba se osigurati priznavanje kvalifikacija u cijeloj Europskoj uniji i poticati

višejezičnost. Konačno, potrebne su dalekosežne promjene u kulturi i upravljanju tvrtkama, ukoliko žele uspjeti u naporima za poboljšanje vještina njihove radne snage. Tvrtke će trebati više podržavati inicijative radne snage i otvoriti se prema inovacijama radi poboljšanja konkurentnosti kroz nove proizvodne

procese i tehnologije. Također će trebati poticati kulturu vlasništva u poduzetništvu. Taj novi poticaj za gospodarsku reformu mora biti popraćen novim ciljanim mjerama za jačanje sigurnosti i solidarnosti pojedinca. Sustavi socijalne potpore zaslužuju snažnu zaštitu protiv zloupotrebe i rizičnog morala.

Prava moraju biti uravnotežena s odgovornošću i obvezama. Zapravo, sustavi socijalne potpore trebali bi biti usvojeni radi nagle reintegracije na tržište rada, prije nego radi dugoročne podrške radno sposobnim ljudima. Također, zemlje članice bi se trebale posvetiti adekvatnim sredstvima za borbu protiv društvene isključenosti, siromaštva, diskriminacije spolova, pomoću, na primjer, implementiranja postojećeg zakonodavstva Europske unije da bi osigurale dogovorene minimalne standarde. Presudan dio tog nastojanja će uključiti osnaživanje tražitelja posla i drugih socijalnih partnera. Osiguravanjem adekvatne koordinacije na području socijalne i porezne politike, Europska unija može podržati sposobnost svojih zemalja članica da slijede socijalne ciljeve u suglasnosti s vlastitim pojedinačnim potrebama bez uzrokovanja narušavanja natjecanja ili uništavanja jedinstvenog tržišta. Europska investicijska banka i Europski socijalni fond trebali bi biti potpuno iskorišteni za potporu udruženih socijalnih ciljeva i ciljeva protiv siromaštva dogovorenih na nivou Europske unije. Europska unija također bi trebala pridonijeti cilju ostvarenja zdrave europske populacije što je ključno ekonomsko i društveno nasljeđe, posebno kroz razvoj usluga i zdravstvene skrbi, blagostanje i dobro povezane industrije. Konačno s obzirom na krizu poslovna zajednica treba primiti na sebe odgovornost posvećujući se samoregulaciji u područjima etike, odgovornosti, socijalne i ekološke osviještenosti, antidiskriminacije, cjeloživotnog osposobljavanja i kontinuiranog poboljšavanja radnih uvjeta. Ostavljeni bez nadzora ovi trendovi pogoršat će predrasudu poreznih sustava protiv stvaranja radnih mjesta i poteškoća država članica u rješavanju nejednakosti. Oni će također dovesti do utrke do kraja u socijalnoj zaštiti te će pogoršati protivljenje integraciji.

Ukratko, gospodarske i socijalne dimenzije razvoja ući će u situaciju kada će obje strane izgubiti. Protiv te nepovoljne situacije ponovno pokretanje i realizacija jedinstvenog tržišta vjerojatno se neće dogoditi bez nove strategije ili dogovora. Takav dogovor trebao bi sadržavati obvezu širenja u određenim

zadanim rokovima jedinstvenog tržišta na ona područja gdje ga nema ili gdje je nedovoljno razvijeno, prvo i najvažnije na područje usluga uključujući i finansijski sektor. To bi trebalo biti usklađeno inicijativama, ako ne i daljnjom integracijom u područjima kohezijske, socijalne i porezne politike, poštujući

potrebu za konkurentnost Europske unije. U isto vrijeme, napor da se prema niskoj razini ugljika ide usporedo s mjerama za poboljšanje socijalne uključenosti, posebno u odnosu na obrazovanje, zapošljavanje, informacije, zdravlje i bankarske usluge. Industrija i usluge temeljene na znanju i kreativnosti

značajno su se razvile u posljednja dva desetljeća i postale središnji potporanj zapošljavanju i gospodarskom prosperitetu u Europi. Davno su prošli dani kada se konkurentnost Europske unije mogla mjeriti visinom plaće. Danas su inteligencija, inovativnost i kreativnost postali relevantna mjerila. Oni su Europi garancija

budućeg napretka. Živimo u svijetu koji zahtjeva ne samo visoko vrijedne vještine. Ipak Europa tu zaostaje. Po aktualnim trendovima ulaganja, do 2050. Azija bi mogla biti na čelu znanstvenog i tehnološkog razvoja na štetu Europske unije i SAD-a. Također se procjenjuje da će do te godine gotovo milijun

kineskih i indijskih studenata studirati u inozemstvu donoseći bogatstvo svog talenta i iskustva natrag u svoje zemlje. To je u suprotnosti s relativno malim brojem europskih studenata koji studiraju izvan Europe. Suočena s tim trendom Europska unija si ne može priuštiti da bude zadovoljna. Bolje korištenje ljudskog

talenta bit će ključni strateški instrument za osiguranje povećane mobilnosti pojedinca i napretka za cijelo europsko društvo. Ako Europska unija ostvari obećanje o društvu znanja mora ostvariti izvrsnost u svim fazama obrazovnog procesa, kontinuirano ažurirati bazu vještina za svoje stanovništvo prema

potrebi te stvoriti društveno, gospodarsko i regulatorno okruženje u kojem će prosperirati istraživanje, kreativnosti i inovacije. Čvrsti obrazovni temelji na primarnoj i sekundarnoj razini obrazovanja mogu imati ogromni utjecaj na sposobnost osobe za napredak u životu. Previše europskih građana i građana trećeg

svijeta koji žive u Europi nemaju pristup obrazovnim sustavima najviše kvalitete. Potrebno je hitno djelovati na rješavanju ove situacije što uključuje angažiranje nastavnika priznatih od strane struke što i zaslužuju. Razvijati fleksibilnost i otvorenost nastavnih planova i programa sposobnih za poticanje

radoznalosti i kreativnosti među djecom, te jačanje veza između javnog obrazovnog sustava, poslovanja i društva.